

Hyvät Cuna Nazarethin lasten kummit!

Lämmin tervehdys teille kaikille Cuna Nazarethista Limasta ja Pääskyiltä Helsingistä. Toivon, että teidän kaikkien kesä on ollut rentouttava ja uutta energiaa antava. Sään ääri-ilmiöt ovat näyttäneet parhaimpia ja pahimpia puoliaan eri puolilla maailmaa: meillä Suomessa on kesä ollut helteisin vuosikymmeniin, kun taas Perussa, erityisesti eteläisissä osissa maata, Andeilla, on ollut poikkeuksellisen kylmää. Alimmillaan lämpötilat ovat etelässä laskeneet - 22 asteeseen, mikä on aiheuttanut erityisesti pienille lapsille sairauksia. Tänä vuonna on esimerkiksi Punon alueella alle viisivuotiaita lapsia kuollut keuhkokuumeeseen jo pari sataa. Myös kotieläimet ovat kärsineet kylmästä ravinnon puutteen takia.

Pääskyjen (ETVO -harjoittelija) Maija Santamaa, joka suoritti ETVO -harjoittelunsa Cuna Nazarethissa, kirjoittaa meille seuraavassa kokemuksistaan päiväkodin arjesta ja perulaisesta yhteiskunnasta yleisemminkin:

“Onko Suomessa köyhiä? Tähän kysymykseen olen törmännyt jo useampaankin kertaan. Vakiovastauksekseni totean, että kyllä, meillä Suomessakin on köyhyyttä, se vain on kovin erilaista kuin täällä Perussa. Kotikäynti köyhän perulaisperheen asumukseen tuo vastaavasti suomalaiselle käsityksen täkäläisestä köyhyydestä. Vaikka valtaosa perulaisista asuukin kodeissa, joissa materiaaliset puitteet jättävät paljon toivomisen varaa, perulainen köyhyys on kuitenkin paljon muutakin kuin asumisviihtyvyyden puutteita. Se on puutteita ravinnossa, terveydenhuollossa, koulutuksessa ja turvallisuudessa. Cuna Nazarethin päiväkoteihin tulevat lapset tulevat kaikki kodeista, joissa eletään äärimmäisessä köyhyydessä. Köyhyys on ylisukupolvista, köyhäksi siis kirjaimellisesti synnyttään. Kotitalouksissa asuu tavallisesti ainakin kolme sukupolvea. Suurin osa vanhemmista elättää perheensä noin kymmenen solen (2,5 euron) päiväpalkalla. Palkan eteen on tehtävä pitkiä päiviä, eikä käsitystä vapaapäivistä aina tunneta. Lapsille tämä tarkoittaa pitkiä päiviä muiden kuin omien vanhempiensa hoidossa, pahimmillaan jopa pitkiä aikoja yksin kotona. Aikuisen puutteellisesti valvovan silmän alla tai yksin kotona päivänsä viettävälle lapselle koti on täynnä vaaranpaikkoja. Esimerkiksi sähköt on koteihin vedetty usein omin luvin ja viritysratkaisut näyttävät kaikkea muuta kuin turvallisilta. Välittömän fyysisen vaaran ohella voi tietenkin vain ajatella, minkälaista haittaa pienelle lapselle aiheutuu siitä, että hän viettää suuren osan päivästä ilman tärkeimpien aikuisten

läsnäoloa. Monet lasten vanhemmista työskentelevät auringonnoususta auringonlaskuun, kuutena päivänä viikossa. Yhteistä hereillä oloaika vanhempien kanssa on vain vähän.

Oman haasteensa perulaiseen sosiaalityöhön tuo kiinteästi latinokulttuuriin kuuluva machismi, joka määrittelee naisen ja miehen roolit perheessä ja korostaa naisten riippuvuutta puolisostaan. Useat äideistä elävät parisuhteissa, joissa mies on väkivaltainen ja alistaa niin henkisesti kuin fyysisestikin vaimoan. Erityisesti taloudellinen riippuvaisuus miehestä tekee naisille suhteesta lähtemisen vaikeaksi. Monet lapset elävätkin perheissä, joissa väkivalta on osa perheen arkea. Myös lapsiin kohdistuva väkivalta on yleistä ja kasvatusmenetelmänä hiljaisesti hyväksyttyä, vaikka se onkin lain mukaan kiellettyä. Vapaaehtoisjaksoni aika olen tehnyt arvioita lasten perhetilanteista haastatteleamalla 4-5-vuotiaita lapsia nk. nallekortteja hyödyntäen. Haastatteluitteni ideana on ollut, että tunnekorttien avulla lapsilla on mahdollisuus tuoda esiin ajatuksiaan perheenjäsenistään sekä tuntemuksiaan erilaisiin tilanteisiin liittyen. Haastattelemistani lapsista melkein puolet on keskusteluissamme tuonut ilmi, että heitä rankaistaan fyysisesti. Perussa lapsiin kohdistuvaan väkivaltaan puuttuminen on kuitenkin vaikeaa. Ilmoituksen tekeminen viranomaisille vaatii kollegoiltani saamani tiedon mukaan silminnäkijä-havainnon, mikä tekee asiaan puuttumisen lähes mahdottomaksi.

Cuna Nazarethiin tulevilla lapsilla on usein myös puutteita terveydenhuollossa. Sosiaalityöntekijän alkuhaastattelussa vanhemmat esittävät lastensa ns. neuvola-seurantakortin, johon merkitään myös rokotukset. Monelta lapsista puuttuu tarvittavat rokotukset, tai jokin annos rokotetta on jäänyt antamatta. Äideille annetaan asiasta tiukka palaute ja muistutetaan, että terveysasemilla rokotuttaminen on maksutonta, tai maksu on vain nimellinen. Silti rokotusten saaminen viivästyy. Kyse ei kuitenkaan ole aina vanhempien välinpitämättömyydestä, vaan puutteellisen koulutustason aiheuttamasta vaikeudesta hoitaa tällaisia asioita.

Cuna Nazarethin sosiaalityöntekijän tehtäviin kuuluukin paitsi perhetilanteiden kartoittaminen, myös vanhempien ohjaus ja neuvonta erilaisissa elämäntilanteissa. Vanhemmilla on myös mahdollisuus tavata psykologia ja keskustella kasvatukseen tai omaan elämäntilanteeseen liittyvistä ongelmista. Lisäksi vanhemmille järjestetään säännöllisesti luentoja ja työpajoja, joihin heidän edellytetään osallistuvan. Nyt syksyllä järjestetyn luentotilaisuuden aiheena olivat tasapainoinen ruokavalio ja perussairaanhoidon piiriin hakeutuminen. Lisäksi vanhemmille kerrottiin erilaisista mahdollisuuksista saattaa kesken jäänyt peruskoulu loppuun ja heille tarjottiin jopa edullista mahdollisuutta englannin kielen opiskeluun. Innostus kaikkiin päivän teemoihin oli osanottajien keskuudessa suurta ja keskustelu kävi vilkkaana.

Cuna Nazarethiin tulevilla uusilla lapsilla onkin elinolosuhteidensa vuoksi edessään melkoinen sopeutuminen päiväkodin aloittaessaan sillä omissa oloissaan kasvaneiden lasten elämästä puuttuvat kaikki säännölliset rytmit ja aikataulut. Lapset ovat aamuisin hyvin unisia ja torkahtelisivat mielellään kesken aktiviteettien. Samoin ruokailutilanteet ovat joillekin lapsille vaikeita, sillä he eivät kodeissaan ole tottuneet syömään tiettyyn aikaan ja kokonaisia annoksia. Monet äidit ruokkivat lapsiaan lähinnä epäterveellisin välipaloin, minkä vuoksi lapset eivät ole tottuneet syömään terveellisempiä ruokia. Cuna Nazarethissa lasten ruokalistat suunnittelee ravitsemusterapeutti. Cunassa pidetään tiukasti

kiinni siitä, että lautanen on syötävä tyhjäksi. Lasten seuraava täyspainoinen ateria kun saattaa olla vasta seuraavan päivän lounas. Myös lasten unirytmistä huolehditaan ja kaikki lapset nukkuvatkin joka päivä tuhdit parin tunnin päiväunet. Uusille päiväkodin lapsille myös leikkitalanteet voivat olla haastavia, sillä kodeissa mahdollisuuksia leikkiin on niukasti. Leikkimisen sääntöjä harjoitellaankin ahkerasti lasten keskuudessa, joskin tiuhaan tarvitaan myös aikuisesta välienselvittelijää. Yhteisten sääntöjen ja arvojen opetteleminen on osa myös päivittäistä opetusta. Jokainen työviikko alkaa maanantaisin kaikkien lasten ja opetushenkilökunnan yhteisellä aamunavauksella, jossa lapsia kasvatetaan laulujen ja leikkien avulla kunnioittamaan paitsi vanhempiaan, opettajiaan ja päiväkotikavereitaan, myös Jumalaa ja isänmaataan Perua.

On ollut ilo seurata, miten vaikeista elinolosuhteista tulevat lapset ovat löytäneet paikkansa päiväkodin arjessa. Lapset näyttävät päällepäin paremmin voivilta, he ovat saaneet kavereita ja opiskelevat innokkaasti uusia asioita opettajiensa johdolla. Aamuisin ja iltapäivisin pihan täyttääkin ulkoilu-aikaan iloinen hälinä ja nauru.”

Maija saapuu takaisin Suomeen syys - lokakuussa, mutta hänen kokemuksiaan saamme lukea vielä seuraavassa kummikirjeessä, joka lähetetään teille loppuvuodesta.

Pääskyt ovat suunnittelemassa Peru- iltaa, jolloin myös teillä kummeilla on mahdollisuus tulla kuulemaan Perusta, Cunan lapsista ja Pääskyjen työstä. Illan ajankohta ilmoitetaan myöhemmin kaikille kummeille.

Lämmin kiitos kaikille teille kummeille Cunalle antamastanne tuesta!

Kummisetä Pääskyjen hallituksessa,

Jari Meklin

Pääskyt ry, Mäkelänkatu 54, 00510 Helsinki

kehitysmaayhdistys.paaskyt@gmail.com

www.paaskyt.fi

puh 045 1389 062